Барыы дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САРДАҤА

ССКП Өлөҥөөк оройуонунааҕы комитетын уонна үлэһиттэр депутаттарын оройуоннаах Советын органа

Орган Оленекского райкома КПСС и районного Совета депутатов трудящихся

Тахсара 7-с сыла

№ 94(654)

Сэтинньи 22 күнэ 1960 сыл.

ОПТУОРУННЬУК

Сыаната 10 харчы

Саха АССР Верховнай Советын Президиума 1960 сыл сэтинньи 11 күнүгэр „Саха АССР оройуоннаах (куораттаах) народнай сууттарын быыбарыгар оройуоннаах (куораттаах) народнай сууттар испиһэктэрин бигэргэтэр туһунан“ уураах ыйылынна.

Ол уураахынан Саха АССР оройуоннаах (куораттаах) народнай сууттарын маннык испиһэгэ бигэргэтилиннэ:

21. Өлөҥөөк оройуонунааҕы народнай суут, народнай судьуйата—1, народнай сэтээтэл—50.

Быыбар иннинээҕи агитацияҕа киэҥ далааһыны

РСФСР народнай сууттарын быыбардара быйыл ахсыннньы 18 күнүнээҕи баскыһыанньаҕа ыытыллыахтара. Бу сүгкэн суолталаах хампаанньаны ситиһиилээхтик, үрдүк тэрээһиннээхтик ыытыы оройуон бары партийнай, советскай, профсоюзнай уонна комсомольскай тэрилтэлэрин тирээн турар соруктарынан буолар.

Бу күннэргэ партийнай тэрилтэлэринэн агитпуннар начаалынньыктара, агитатордара саҥардан сүүмэрдэннилэр уонна хас биирдии агитатор биирдиилээн, чопчу учааскаларга сыһыарылыннылар. Үгүс сирдэргэ агитатордар сыһыарыллыбыт учааскаларыгар тахсан быыбардар тустарынан балаһыанньаны хайы-үйэ билиһиннэрдилэр. Быыбар иннинээҕи агитация саҕаланна.

Ол эрээри райсовет күрдүк улахан коллектив партийнай тэрилтэтэ (секретарь т. Макаров М. С.) агитатордары баччаагына диэри саҥардан сүүмэрдии, учааскаларын анаталыы илик. Оттон агитатордар Ларионов И., Ушницкай П. о. д. а. быыбырдааччыларыгар бэсиэдэлэри оҥоро иликтэр. Эбэтэр кинилэргэ сүктэриллибит бочуоттаах соруктарын куһаҕанныык толороллор.

Партийнай, профсоюзнай уонна комсомольскай тэрилтэлэр агитатордар сыһыарыллыбыт учааскаларыгар сылдьыыларын күн аайы хонтуруолга, салалтаҕа ылыах тустаахтар. Агитатордар сыһыарыллыбыт учааскаларыгар тиһигин быспакка, олохтон ыкса сибээстээх агитацияны ыыталлара эрэйиллэр. Ордук улахан болҕомтону ССКП Киин Комитетын ахсыннньытааҕы Пленумун көрсө ылыммыт эбэһээтэлистибэни толорууга туһаайыахха наада.

Биһиги бүгүҥҥү нүөмэрбитигэр чугастааҕы бириэмэҕэ ыытыллыахтаах агитационнай үлэ бириминэринэй тематикатын бэчээттиибит. Бу бириминэринэй тематиканан салайтаран нэһилиэнньэ ортотугар быыбар иннинээҕи агитацияны киэҥ далааһыннаахтык ыытыахха.

БАЛАҺЫАННЬАНЫ БИЛИҺИННЭРЭЛЛЭР

Суут уонна силиэстийэ органнарын иһинээҕи маннайгы сүһүөх партийнай тэрилтэ агитатордара комсомолецтар Павлов П. Н., Христофоров Э. Н. сыһыарыллыбыт учааскаларын быыбардааччыларыгар РСФСР народнай сууттарын быыбардарын туһунан Балаһыанньаҕа бэсиэдэлэри оҥорон эрэллэр. Кинилэр бэсиэдэлэри ситимин быспакка оҥорон иһэргэ соруктаннылар.

А. Иванов,
партийнай тэрилтэ секретара.

Народнай сууттар быыбардарыгар быыбардыыр учааскалары тэрийэр туһунан

Үлэһиттэр депутаттарын оройуоннаах Советын исполкомун БЫҺААРЫЫТА

РСФСР народнай сууттарын быыбарын туһунан Балаһыанньа 20 ыстатыйатыгар олоҕуран Өлөҥөөк оройуонунааҕы народнай судьуйа быыбарыгар маннык быыбардыыр учааскалары тэрийэргэ:

1. 1№-дээх Өлөҥөөктээҕи быыбардыыр учаастак.
2. 2 №-дээх Харыйаалаахтааҕы быыбардыыр учаастак.
3. 3 №-дээх Сухаанатааҕы быыбардыыр учаастак.
4. 4 №-дээх Кирбэйдээҕи быыбардыыр учаастак.
5. 5 №-дээх Дьэлиндэтээҕи быыбардыыр учаастак.
6. 6 №-дээх Ээйиктээҕи быыбардыыр учаастак.

Үлэһиттэр депутаттарын оройуоннаах Советын исполкомун председателин э. т. Х. НИКОЛАЕВ.
Үлэһиттэр депутаттарын оройуоннаах Советын исполкомун секретарын э.т. Х. ХРИСТОФОРОВ.

1960 сыл сэтинньи 18 күнэ.

ССКП КИИН КОМИТЕТЫН ПЛЕНУМУН КӨРСӨ

Рабочайдар кэскиллээх быһаарыылара

Коммунальнай хонтуора үлэһиттэрэ бэйэлэрин производственнай мунньахтарыгар коммунистическай үлэ ударнигын аатын ылар иһин охсуһуу туһунан боппуруоһу өрө көтөҕүллүүлээхтик дьүүллэстилэр. Түмүгэр коммунистическай үлэ ударнигын аатын ылар иһин охсуһуу курдук үтүөкэн хамсаһыҥҥа барыкыттарга биир санаанан быһаарыннылар.

Коммунальнай хонтуора рабочайдарын ортотугар тт. Никифоров Е. Н., Алексеев Д. М., Алексеев Г. Д., Харлампьев А. Г., Васильев Н. П. о. д. а. курдук сорудахтарын мэлдьи аһара толорор рабочайдар аҕыйаҕа суохтар. Кинилэр ССКП Киин Комитетын буолааары турар Пленумун көрсө туһааннаах үлэлэригэр өссө үчүгэй түмүктэри ситиһэргэ соруктаналлар.

Рабочайдар коммунальнай хонтуора үлэтэ уопсай өрө көтөҕүллүүтүн ситиһэр сыалтан партия Киин Комитетын Пленумугар анаан үрдэтиллибит эбэһээтэлистибэлэри ылыннылар. Ити эбэһээтэлистибэ быһыытынан күүтүүлээх Пленум аһыллар күнүгэр диэри 120 кубометрдаах булуус хаһыыта бүтүөҕэ, 4 квартиралаах биир, 1 квартиралаах биир олорор дьиэлэр акылааттара түһэриллиэхтэрэ, эргэ дизельнай электростанция толору ремоннанан саппааска туруоруллуоҕа итиэннэ электростанция расписаниены тутуһан толору үлэлиэҕэ, оройуон киининээҕи баанньык бээтинсэ, субуота күннэри көтүппэккэ үлэлиэҕэ, сабыылаах тэрилтэлэри уунан толору хааччыллан иһиэхтэрэ. Итини сэргэ коммунальнай хонтуора баҕа өттүнэн бултааччылара ахсыннньы 13 күнүгэр диэри биирдиилээ 250 солкуобайдаах түүлээҕи бултуурга соруктаналлар.

Ити курдук коммунальнай хонтуора бары рабочайдара коммунистическай үлэ ударнигын аатын ылар иһин үтүөкэннээх хамсаһыҥҥа кыттан туран үлэҕэ, олоххо коммунистическайдыы сыһыаннаһан ылыммыт эбэһээтэлистибэлэрин бары өттүнэн толорууга дьүккүөрдээхтик үлэлииллэр.

А. Христофоров,
коммунальнай хонтуора партийнай тэрилтэтин секретара.

АКМОЛИНСКАЙ УОБАЛАС. Ковыльнинскайдааҕы бурдугу тутар пуун маастара коммунист П.П. Шапкарин кырыс сиригэр 1955 сыллаахха кэлбитэ. Ааспыт биэс сылларга бу пуун уобалас биир бөдөҥ пуунунан буолла. Манна күннэтэ 7 тыһыынча кэриҥэ тонна бурдук киирэр, кинини ыраастаан таһаарыы бүтүннүү механизацияланна.

П. П. Шапкарин сушильнай маастарынан иккис сылын үлэлиир, кини смената бастаан иһэр уонна коммунистическай үлэ коллективын аатын ылар иһин охсуһар.

Снимокка: П. П. Шапкарин.

И. Нарышков фотота.
ССТА фотохрониката.

Профсоюзнай отчуоттуур-быыбардыыр мунньахтартан

Боччумнаах үлэ ыытыллыбатах

Соторутааҕыта оройуоннаах үөрэх-иитии үлэһиттэрин профсоһун отчуоттуур - быыбардыыр мунньаҕар местком биир сыллаах үлэтин туһунан местком председателин солбуйааччы Голиков Н.П. отчуота дьүүллэһилиннэ.

Дакылаатчык отчуотун бэрт кылгас иһитиннэрии эрэ буолуо диэн саҕалаата, ол да иһин местком сыллааҕы үлэтигэр боччумнааҕы тугу да эппэтэ. Местком урукку председателэ атын сиргэ барарыгар туох да документнары туттарбатаҕар, итиэннэ бэйэтэ үлэлиир баҕата суоҕар сигэнэн кини кылгас иһитиннэриитэ отчуот буолбатаҕар, кэпсэтии да буолара сатаммат туһунан этиинэн мунурданна. Онон мунньах сытыытык барыытын биллэрдик мөлтөттө. Ол да иһин үтэйии, көрдөһүү күүһүнэн баара эрэ 4 киһи тыл эттэ.

Кэпсэтээччилэр местком боччумнаах үлэни ыыппатаҕар, үөрэх-иитии үлэтигэр, үлэһиттэр олохторугар иҥэн-тоҥон ороспотун ол курдук учууталлар олорор дьиэлэригэр мас, уу суоҕун, олус кыараҕастык олороллорун билэ-көрө сылдьан сөптөөх дьаһалы ылбатаҕар, оскуоланы саҥа үөрэх дьылыгар бэлэмнээһиҥҥэ ороспотоҕор, көмөҕө наадыйааччылар сайабылыанньаларыгар быһаарыылар бэриллэн испэтэхтэригэр саамай сөптөөх критиканы оҥордулар.

Профсоюз местком үлэлээбэтэҕин чахчыынан 50-ча чилиэннээх бу профсоюзнай тэрилтэ сыл устата 3 эрэ киһинэн үүммүтэ буолар. Местком үлэһиттэр олохторугар дьаһахтарыгар ороспотун түмүгэр үлэ дьиссипилиинэтэ өссө да намыһах, ону таһынан профсоюз чилиэнэ Михайлов Н. И. курдуктар маассабайдык итириктээһининэн дьарыктаналлар. Түмүгэр сорох кэпсэтээччилэр местком сыллааҕы үлэтин куһаҕан диэн сыаналаатылар. Итини „элбэҕи билээччи“ сорох табаарыстар маннык сыана суох диэн матыыптаан местком үлэтин ортонон сыаналаатылар.

Местком саҥа састааба Кириллина В. И. председателлээх 5 киһиттэн талылынна.

С. Түүлээхэп.

СОВХОЗ РАБОЧАЙДАРЫН БЫРААПТАРА ҮӨННА ЭБЭЭҺИНЭСТЭРЭ

Совхоз рабочайдара уонна сулууспалаахтара улахан бырааптаахтар. Совхозка үлэҕэ ылыллыбыт рабочайга үлэ кинискэтэ бэриллэр, онно төһө биримэҕэ, туохха үлэлээбитэ суруллан иһэр. Онон ити кинискэ рабочай кэнники үлэтин ыстааһын аахсарыгар, кырдьан эбэтэр инбэлит буолан биэнсийэ ылэрыгар сүрүн документ буолар. Рабочайдар уонна сулууспалаахтар профсоюзка чилиэнинэн киирэн социальнай страхование чэпчэтиилэринэн туһаналлар, ыарыйдахтарына больничнай лиистэнэн профсоюзка чилиэнинэн киирбэтэх рабочайдааҕар уонна сулууспалаахтааҕар 50 бырыһыанынан элбэх харчыны ылаллар. Профсоюз чилиэнигэр курортка, санаторийга эмтэнэ барарга, сыныьанар дьиэҕэ уонна туристыы барарга путевканы ким-хайа иннинэ ылар бырааптаахтар.

Профсоюз фабрикалардааҕы-заводтардааҕы уонна олохтоох комитеттарын бырааптарын итиэннэ эбээһинэстэрин туһунан балаһыанньа быһыытынан, совхоз рабочайын уонна сулууспалаах предприятие салайааччыта профсоюз комитетыгар сөбүлэһиннэрбэккэ эрэ үлэттэн ууратара сатаммат. Үлэ туһунан мөккүөрү барытын профсоюз комитетын иһинэн тэриллибит үлэ комиссията быһаарар.

Үлэ комиссията хас сылын ахсын рабочайдар уонна сулууспалаахтар уоппускаҕа барар графиктарын оҥорор. Ол график быһыытынан рабочай уонна сулууспалаах уоппуска ылар, онтукатыгар харчы төлөнөр. Совхоз рабочайдара нэдиэлэ аайы биирдии күнүгэ сыныьанадлар, үлэлэрин күнэ кылгатыллар, сыныьаланнарын иннинээҕи уонна бырааһынньык иннинээҕи күннэргэ үлэлэрин күнэ икки чааһынан кылгатыллар. Өскөтүн профсоюзнай тэрилтэ көҥүллээһининэн, рабочайдар үлэ күнүн таһынан үлэлээтэхтэринэ, совхоз администрацията бастакы икки чаастаах үлэлэрин иһин балтараа төгүлүнэн, онтон кэнники үлэлэрин кэмин икки төгүлүнэн улаатыннаран төлүүр эбээһинэстээх.

Совхоз дирекцията рабочайдары уонна сулууспалаахтары хайдах тэрийэн үлэлэтиэхтээҕин туһунан коллективнай дуогабары оҥостор, онуоха совхоз рабочайдарын аатыттан профсоюз рабочкома илии баттыыр. Коллективнай дуогабары совхоз рабочайдара отделениелар уопсай мунньахтарыгар, эбэтэр совхоз уопсай конференциятыгар дьүүллэһэн ылыналлар. Ол кэнниттэн дуогабар сокуоннай күүһүгэр киирэр уонна бары пууннара ыйыллыбыт болдьохторугар хайаан да толоруллуох тустаахтар. Совхоз коллективнай дуогабара кыбартаал ахсын бэрэбиэркэлэниэхтээх, дирекция уонна профсоюз рабочкома ылыммыт эбэһээтэлистибэлэрин хайдах толорон иһэллэрин туһунан рабочайдарга уонна сулууспалаахтарга отчуоттууллар. Дуогабар биир сыл устатыгар оҥоһуллар.

Партия Киин Комитетын ахсыныьытааҕы (1957 с.) Пленумун уурааҕын быһыытынан, хас совхоз ахсын отделениеларынан уонна совхоз бүттүүнүн үрдүнэн бастайаннай производственнай сүбэ мунньахтар тэриллэллэр. Бастайаннай сүбэ мунньахтар совхоз рабочкома быспыт нуорматынан рабочайдартан уонна сулууспалаахтартан бастайаннай представителлэри быыбардааһынынан тэриллэр. Сүбэ мунньах ылыммыт уурааҕын совхоз дирекцията хайаан да толороро наада. Производственнай сүбэ мунньахтар сүрүн производственнай боппуруостары дьүүллэһэллэр, совхоз производственнай былаанын бигэргэтэллэр, былаан, коллективнай дуогабар толоруллан иһиилэрин туһунан, олох-дьаһах боппуруостарын туһунан дирекция отчуотун хас кыбартаал ахсын истэллэр.

Хас предприятие ахсын рабочайдарга уонна сулууспалаахтарга үлэ ис бэрээдэгин бырааабылатыгар предприятиеҕа үлэлиир хас биирдии киһи бырааптара уонна эбээһинэстэрэ суруллаллар. Совхоз администрациятын, рабочайдарын уонна сулууспалаахтарын сүрүн эбээһинэстэрэ манныктар: совхоз администрацията, хас биирдии рабочай уонна сулууспалаах бэйэтин идэтинэн үлэлиирин курдук, үлэни сатаан тэрийиэхтээх, үлэҕэ аныах иннинэ нэрээт суруллар, рабочайдары уонна сулууспалаахтары туттар тэрилинэн, матырыйаалларынан хаччыллар, үлэлиир миэстэ, станок, массыыналар уо. д. а. бэриллэллэр, администрация үлэ таһаарыытын үрдэтэргэ сөптөөх усулуобуйаны тэрийэр саҥа техниканы уонна технологияны производствоҕа туттар, үлэ дьиссиплиинэтин бөҕөргөтүүгэ рабочайдар ортолоругар куруутун үлэ ыытар. Совхоз администрацията үлэ туһунан сокуоннары уонна бырааабылалары кытаанахтык тутуһар, үлэ олохтоммут бэрээдэгин кэспэт, үлэҕэ оһол тахсыбатыгар дьаһаллары ылар, хамнаһы кэмигэр биэрэр эбээһинэстээх.

Үлэ ис бэрээдэгин бырааабылата рабочайдары уонна сулууспалаахтары эбээһинэстиир үлэ дьиссипилиинэтин тутуһарга, үлэҕэ кэмигэр кэлэргэ, үлэ күнүн устатын туххары үлэлииргэ, үлэ кэмин бүтүннүүтүн производственнай үлэҕэ уонна служебнай эбээһинэһи толоруурга туһанарга администрация дьаһалын кэмигэр уонна чуолкайдык толорон иһэргэ. Рабочайдар нэрээтинэн уонна сорудаҕынан бэриллибит үлэни кыһанан туран кэмигэр толоруохтаахтар, үлэ нуорматын толорорго, быраагы суох оҥорорго кыһаныахтаахтар, социалистическай бас билиини харыстыахтаахтар, ону тэҥинэн производственнай учаастактарга итиэннэ предприятиеҕа бүтүннүүтүгэр ыраастык туттарга дьулуһуохтаахтар.

Совхозтар рабочайдарын уонна сулууспалаахтарын бырааптара, эбээһинэстэрэ үлэ ис бэрээдэгин бырааабылатынан эрэ мунурдамматтарын, ССРС правительствота үлэ туһунан саҥа таһаарар сокуоннарынан уонна Тыа хаһаайыстыбатын министерствота совхоз производствотын туһунан таһаарар приказтарынан уонна балаһыанньаларынан эбиллэн иһэллэрин бэлиэтиэххэ наада.

Совхоз барыыстаахтык үлэлиир буоллаҕына, үлэһиттэргэ чэпчэтии ордук элбиир, бастатан туран үп харчы өттүнэн балаһыанньа тупсар, быстахтык ыллахха, хамнас кэмигэр төлөнөр буолар, капитальнай тутууга, культурнай тутууга уонна олорор дьиэлэри тутууга үбү биэрии элбиир. Итини тэҥинэн, предприятие фоннара тэриллэллэр. Онон совхоз рабочайдар олохторун тупсарыыга үбү биэрэр, социалистичес кайкуоталаһыыга бириэмийэлэри аныыр, совхоз рабочайдарын уонна сулууспалаахтарын курортарга, санаторийдарга ыытан эмтэтэргэ, оҕо учреждениеларын тутарга уонна да атын оскуоттарга үбү дэлэйдик биэрэр кыахтанар.

Я. ГАЛЮН.

Чугастааҕы биириэмэҕэ бэсиэдэлэр ааҕыылар биримиэринэй ТЕМАТИКАЛАРА

1. РСФСР тыатын хаһаайыстыбатын үлэһиттэрин сатиһиилэрэ.

Литературата: РСФСР тыатын хаһаайыстыбатын бары үлэһиттэрин ССКП КК уонна ССРС Министрдэрин Советын эҕэрдэлээһиннэрэ.

ССКП Киин Комитетыгар уонна ССРС Министрдэрин Советыгар ССКП КК РСФСР-га бюротун уонна РСФСР Министрдэрин Советын суруктара.

„Правда“ 1960 с. сэтинньи 5 күнэ.

2. Советскай былаас сылларыгар Саха АССР сатиһиилэрэ.

Литературата: Агитатор блокнота 20-№, „СЯ“ уонна „Кыым“ 1960 с. сэтинньи 6 күнүнээҕи нүөмэрдэрэ.

3. Саҥа улуу уларыйыыларга.

„Правда“ 1960 сыл сэтинньи 9 күнүнээҕи иннинки ыстатыйата.

4. Эйэ иһин охсуһуу—билиҥҥи бириэмэ сүҥкэн суолталаах соруга.

1960 сыл сэтинньи 6 күнүгэр Москва Советын үөрүүлээх мунньаҕар Ф. Р. Козлов дакылаата.

5. АХШ-ка президент быыбардарын түмүктэрэ туугу көрдөрдүлэр.

Хаһыаттар комментариялара.

6. РСФСР ороруоннааҕы (куораттааҕы) народнай сууттарын туһунан БАЛАҺЫАННЬА.

„Кыым“, „СЯ“ хаһыаттар 1960 сыл сэтинньи 12 күнүнээҕи нүөмэрдэрэ.

7. ССКП Саха уобаластааҕы комитетын IV пленума. „Кыым“, „СЯ“ хаһыаттар.

ССКП райкомун политическай-сырдатар кабинета.

——oOo——

Саастарын ситэ илик оҕолор дьыалаларыгар ороруоннааҕы комиссияҕа

Сотрутааҕыта саастарын ситэ илик оҕолор дьыалаларыгар ороруоннааҕы комиссия кыра саастаах Софронов Иосиф Иннокентьевич буруйу оҥорбут дьыалатын көрдө.

Быйыл сайын бэс ыйын 27 күнүгэр түүн 3 чаас саҕана коммунальнай хонтуора үлэһитэ Софронов Иннокентий Михайлович кыра саастаах уола Софронов Иосиф Иннокентьевич райпо остолобуойугар түннүгүнэн киирэн буфет хоһуттан печениены, бөппүрүөскэни, консерваны уонна буфетчица Колесова бэйэтин биир бытыылка испиирин, онон барыта 144 солк. 68 харчылааҕы уоран тахсыбыт. Уорбут испиирин тустаах бастайаннай үлэтэ суох гр-н Давыдов Павел Арсентьевиһы кытта испиттэр, арыгылаабыттар.

Софронов буруйун толору билиннэ, холуочуйа сылдьан киирэн ылбытым диэн быһаарар.

Саастарын ситэ илик оҕолор дьыалаларыгар комиссия дьыаланы көрөн баран, Софронов И. И. таһаарбыт ночоотун 144 солк. 68 харчыны төлөтөргө уурда уонна басбаттах сырытыннарбыттарын иһин кини төрөппүттэрин 100 солкуобайынан ыстарааптаата.

В. Долгунов,
саастарын ситэ илик оҕолор дьыалаларыгар ороруоннааҕы комиссия председателэ.

Редактор И. И. БУДИЩЕВ.

Атыылаһарга тиэтэйиҥ!

Сэтинньи 30 күнүгэр 1960 сыллааҕы харчымал лотереятын төрдүс таһаарыытын тираһа Казань куоракка тахсар.

Тираж лотереятын 16 разрядыгар 3200000 харчы уонна мал сүүйүүтэ оонньонор, ол иһигэр автомашиналар, мотоциклар, пианинолар, иистэнэр уонна таҥас сууйар массыыналар, чаһыылар, ковердар о. д. а. сыаналаах маллар бааллар.

Лотерея билиэттэрэ бары сберкассаларга, сибээс тэрилтэлэригэр атыыланаллар.

Лотерея билиэттэрин атыылаһарга тиэтэйиҥ!

Ороруоннааҕы киин сберкасса.

Редакция уонна типография аадырыыта: Саха АССР, Өлөнүөк сэлиэнньэтэ, Октябрьскай уулусса 15 №-рэ.

Заказ № 94 Оленекская районная типография. Тираж 400